

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVŲ DIENRASTIS

4645 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 686-8000

Vol. LXXXI Kaina 20 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, RUGSĖJIS — SEPT. 13, 1979

Nr. 214

LKB Kronika Nr. 38

KAS NEPASIRAŠĖ?

Kai Tikičijų teisėms ginti Katalikų Komitetas pasiuntė TSRS AT Prezidiumui dokumentą Nr. 5, argumentuodamas, jog Religinis susivienijimų nuostatai diskriminuoja Katalikų Bažnyčią ir reikia juos atšaukti, tada Religinis reikalų tarybos igaliotinis P. Anilionis kalbėjo, kad Lietuvoje esą tik kokie 5 ar 10 kunigų, priešingų ATP išleistoms nuostatom, o visi kiti kunigai jais patenkinti. Ką jis pasakys dabar, kai 75 procentai Lietuvos kunigų pareiškė, jog ATP Nuostatai yra antihumaniški, antikonsituciniai ir niekas jų negalės laikytis?

Lietuvos kunigai, pasijusdami Sovietinei vyriausybei aukščiausi pateiktus pareiškimus ne tik pademonstravo savo solidarumą su Tikičijų teisėms ginti Katalikų Komitetu, bet ir parodė, kad 1940 - 1979 m. sovietinis totalitarizmas nepajėgė palaužti jų dvasios ir ištikimybės Bažnyčiai.

Kyla klausimas: kas tie 25 procentai kunigų, kurie nepasirašė protestų prieš Religinis susivienijimų nuostatas? Iš tikrųjų, nepasirašiusių visose vyskupijose buvo vos 8 — 9 procentai kunigų, o pas kitus, ypač gyvenančius provincijoje, dėl sunkaus žiemos kelio nebuvo apsilankę. Priežastys, sutrukdžiusios saulei kunigų pasirašyti protestus, yra šios:

- a) gili senatvė ir baimė turėti reikalų su valdžios įstaigomis,
- b) bendradarbiavimas su KGB,
- c) asmeniškos karjeros statymas aukščiau už Bažnyčios reikalus.

Lietuvos kunigai laukia, kad prieš Religinis susivienijimų nuostatus pasisakytų ir eina pareigas Lietuvos vyskupai ir ganytojai. Ganytojai pirmieji privalo

reaguoti tokiais atsakingais Bažnyčios gyvenimo momentais.

T. KAROLIO GARUCKO SJ MIRTIS

1979 m. balandžio 6 d. Švenčionių ligoninėje po sunkios ligos mirė Ceikinių klebonas, Lietuviškosios Helsinkio grupės narys T. Karolis Garuckas SJ.

Tauta neteko aktyvaus ir drąsaus kovotojo už pagrindines žmogaus teises, o Bažnyčia — uolus ir sumanaus apaštalo.

Palydėti T. Karolį Garucką į paskutinę šios žemės kelionę ir pasimelsti už jo vėlė balandžio 10 d. susirinko iš visų Lietuvos kampelių didžiulė tikičijų minia, per šimtą kunigų, vyskupų treminių — Julijonas Steponavičius, Vincentas Sladkevičius ir Vilniaus arkivyskupijos vadytojas A. Gutauskas.

Laidotuvių turiningus pamokslus pasakė kunigai — Jonas Laurinaitis, Algimantas Keina, kan. Bronius Antanaitis, o prie kapo — kun. Alfonsas Svarinskas, TTK Katalikų Komiteto narys.

Vienas laidotuvių dalyvis rašė: „Besiklausant nuodirdžių T. Karolio draugų ir bendražygių atsisveikinimo žodžių, rodos, mintimis nusikeliame į tolimą Lietuvos kampelį — Paberžę, kur kun. A. Mackevičius uždegė žmonių širdyse pasiryžimą priešintis priešpaušal, neteisėbei ir išnaudojimui.“

Argi nebeturime T. Karolio? Ne, jis lieka su mumis. Virš jo kapo iškilęs ažuolinis kryžius nuolat primins ir kvies kiekvieną lietuvių priešintis priešpaušal ir kovoti už amžinąsias vertybes.

LKB Kronika trumpai informuoja apie laidotuves, primena skaitytojams, kad ruošiamas specialus leidinys apie T. Karolio Garucko gyvenimą, veiklą ir paskutiniąsias dienas žemėje.

Kunigas Bronius Laurinaitis, mirus kun. Karolius Garuckas, S.J., įsijungė į lietuvių komitetą, kuris stebi Helsinkio susitarimų vykdymą.

SUNKĖJA SOVIETŲ PADĖTIS AFGANISTANE

Žuvo 7 užsieniečiai, panašūs į rusus

New Delhi. — Afganistane ginkluoti vyrai apšaudė sekmdienį autobusą netoli sienos su Iranu. Ekskursijos autobuse buvo kaimietis žuvo. Praėjusią savaitę Afganistane buvo nušauti šeši užsieniečiai iš Vakarų Vokietijos. Stebėtojai mano, kad Afganistano sukilėliai juos nušovė manydami, kad tai rusai. Afganistane yra apie 4,000 rusų karinių ir civilių patarėjų. Net pačioje sostinėje rusai vengia neišiti uniformas ar kitus ženklus, nes būti rusų Afganistane yra pavojinga.

Grįždamas iš Havanos nesurįšusių valstybių konferencijos Afganistano prezidentas Mohammed Nur Taraki buvo sustojęs Maskvoje, kur Brežnevas jam pažadėjęs dar didesnę, nesavavaldžią paramą, pranešė Tass agentūrai.

Daug kas vadina Afganistaną „savių Vietnamu“, tačiau skirtingai yra tas, kad Ameriką nuo Vietnamo skyrė tūkstančiai mirusių, o Sovietų Sąjunga turi su Afganistanu bendrą sieną. Dar vienas didelis skirtumas tas, kad sovietų piliečiai savo televizijoje nemato kiekvieną vakarą, kas dedasi su sovietų patarėjais Afganistane, rašo Geoffrey Godsell, The Science Monitor korespondentas iš Pakistano.

Kada sukilėliai perkirto strateginį svarbų Salang tarpeklio kelią.

Žiūra. Kai kur vietnamiečiai, kinų kilmės žvejai, įsteigė žuvininkystės kooperatyvus, derinantys prie Kinijos sistemų. Dalį savo pagautų žuvų jie pardavė vyriausybei. Stovyklose korespondentai matė užvarose auginamas kiaules ir antis. Pabėgėliai sako, kad Jungtinės Tautos padės jiems įsigyti naują žvejų laivą. Kai kurie Vietnamiečiai pasidžiaugė korespondentais, kad jie laimingi sugrįžę į savo prosenelių žemę. Kinija priglaudė apie 240,000 bėglių iš Vietnamo.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Egipto vyriausybės dienraščio „Al Ahram“ redaktorius El Gammal, 53 m., atvykęs su Egipto viceprezidentu į Washingtoną, mirė nuo širdies smūgio.

— Prezidentas Carteris antradienį paprašė kongreso prieštarių 4.7 bil. dol. lėšų gynybos reikalams. Prašoma suma maždaug pakelia gynybos lėšas 3 nuos.

— Senatas nutarė atšaukti Ugandai taikomą užsienio paramos draudimą. Naujoji vyriausybė, pakeitusi diktatoriaus Idi Amino režimą, gaus Amerikos paramą.

— Japonijos vyriausybė pažadėjo Iranui skirti lėšų užbaigti didelę naftos rafineriją, kurios statybą sustabdė revoliucija. Už japonų paramą bus užmokėta naftos produktais.

— Kennedžių šeimos narys atidengė New York, kad žuvusio sen. Roberto sūnus David Kennedy bus gydomas ligoninėje nuo įprasto narkotikų naudojimo. Neseniai jis pakliuvo policijos New York juodųjų Harlem, kur jis skundėsi kad nežinomi asmenys jį apiplėšė. Toje miesto dalyje veikia narkotikų pirklių.

— Irane buvo sušaudytos dvi moterys ir du vyrai, kaltinami narkotikų platinimu ir kitais nusikaltimais.

— Buvęs Centrinės Afrikos Imperijos ambasadorius Prancūzijoje paskelbė sudaręs naują imperijos vyriausybę egzile. Jis buvo ištremtas už žmogaus teisių laužymo kritiką.

— Japonija ir Kinija pasirašė sutartį, kuri numato parduoti Japonijos restoranuose kinų patiekalą — keptą Pekino anči.

— Specialus JAV ambasadorius Vidurinių Rytų reikalams Robert Strauss Izraelyje applanke Betlejeus burmistrą, arabą Elias Freit ir išklauzė jo pažiūrą apie palestiniečių autonomiją.

— JAV karo aviacijos moterys išleido grupę moterų, kurių 25 nutarė įstoti į lakūnų mokyklą. Iki šiol moterys laukė skraidymo mokymais, tačiau šiuo metu įstruktūromis, tačiau šiuo metu mokymai skraidyti kovos lėktuvuose ir bombonešiuose.

— Sovietų Brežnevas ir Kossyginas pasirašė Vietnamui skirtą sveikinimą 34 metų sukakties nuo komunizmo laimėjimo Vietnamo proga. Sovietai pažadėjo ir toliau remti Vietnamo režimą.

— Pirmadienį prie Hong Kongo atplaukė nemažas pabėgėlių laivas su 604 vietnamiečiais.

Paminėjo Mao mirties sukaktį

Pekinas. — Kinijos spauda iškilmingai paminėjo 3 metų sukaktį nuo „pirminko“ Mao Tse tungo mirties, tačiau partijos dienraštis priminė, kad kartu su jo nuopelnais nereikėtų užmiršti ir kitų įnašų. Mao irgi nebuvo neklaidingas, rašo „Liaudies dienraštis“, nors jo darbai dideli. Nė vieno veikėjo ar vado nereikėtų sudievinėti, įspėja laikraštis.

Pekine demonstravo keli šimtai valdžios nuskriaustų žmonių ir apie 400 jaunuolių, kurie nebuvo priimti į universitetus.

Daugiau žinių apie „Kubos tvirtovę“

Generolas Singlaub apie atomo raketas

Washingtonas. — JAV senate žinia apie sovietų kariuomenės kovos dalinį Kuboje sutrukę SALT, strateginių ginklų apribojimo sutarties debatus. Senatorius Henry Jackson senate pasakė kalbą, kurioje pabrėžė, jog sovietai yra davę Kubai du povandeninius laivus, kurie įgalina Kubą išmėtyti minas prie Amerikos uostų ir tuo būdu sustabdyti naftos tiekimą. Vienas povandeninis būtų atominių ginklų. Mes neturime jokios priežasties manyti, kad jų ten yra, pasakė Carter.

Dar nežinia, kaip baigsis šis triukšmas dėl Kuboje laikomos sovietų kariuomenės brigados, tačiau Washingtono manoma, kad Sovietų Sąjungai nebus greit suteiktas „favoritinis valstybės statusas“. Vyriausybė norėjo tokias prekybos privilegijas suteikti kartu Kinijai ir Sovietų Sąjungai, tačiau kongresas greičiausiai privilegijas duos pirmą Kinijai, kuri turėtų privilegijų reikalauja ir laukia. Daug priklausys nuo to, ką darys Sovietų Sąjunga dabar, kada detentės dvasia, sutvirtintą Carterio pasibūvimu su Brežnevu Vienoje, taip sugadino žinios apie sovietų veiksmus Kuboje.

Vyriausybė paskelbė dalį gynybos žvalgybos agentūros raportą, slapta paruošto kongreso komitetui balandžio mėnesį. Iš raportu matosi, kad Kuba yra gavusi ir kitų sovietų naujų ginklų: helikopterius su raketomis, vandeniui plaukiančių pėstininkų šarvuotųjų ir hidrofoilinių patuliuojamų laivų.

Buvęs JAV kariuomenės P. Korėjoje vadas gen. John Singlaub, paleistas į atsargą po to, kai jis kritikavo prezidento Carterio sumanymą mažinti Korėjoje JAV kariuomenę, pasikalbėjime, kurį išspausdino „Norwich Bulletin“

Izraelis vėl prašo daugiau lėšų

Washingtonas. — Izraelio gynybos ministro Weizmano vizitas Washingtone liečia naujus ginklus. Izraelis nori gauti leidimą pats gaminti modernius JAV karo lėktuvus: McDonnell Douglas F/A-18 Hornet ir Northrop F-18. Weizmanas prašo padidinti Izraelio ginklams pažadėtą lėšas, nes infliacija su mažinusi dolerio vertę. Pagal Izraelio - Egipto taikos sutartį, Amerika pažadėjo Izraeliui ir Egiptui šiais metais duoti 4.8 bil. dol. Be to, Izraelis gauna 800 mil. dol. naujos aviacijos bazėms statyti. „Normali“ Amerikos parama Izraeliui siekia apie 2 bil. dol.

Kennedžiui nebūtų lengva laimėti

Washingtonas. — Illinois senatorius Adlai Stevenson, kuris pats svarsto kandidatūrą į prezidento vietą, pareiškė korespondentams, kad sen. Kennedy, jei kandidatuos, lengvai gaus demokratų partijos nominaciją. Kitas klausimas, ar jis bus išrinktas prezidentu. Sen. Stevenson nuomone, prezidentas Carteriui būtų lengviau nugalėti respublikonų kandidatą negu sen. Kennedžiui, ypač jei respublikonai nominuotų konservatorių.

Sen. Kennedy pasakė jį apsupusiems reporteriams, kad daug kas jį skatina kandidatuoti ir jis, gal būt, kandidatuotų.

Brzezinski vyks popiežiaus pasitikti

Washingtonas. — Vyriausybės sluoksniuose kalbama, kad bus ginių, kam teks vykti į Bostoną pasitikti atvykstančio popiežiaus Jono Pauliaus II-jo. Tos garbės norėjęs viceprezidentas Mondale, tačiau laimėjęs prezidento patarėjas Zbigniew Brzezinski, kuris pasveikins svečią, vyriausybės vardu. Viceprezidentas Mondale tomis dienomis turės skristi į Panamą, kur dalyvaus ceremonijose, kuriose bus atiduota Panamai dalis kanalo operacijų.

Mirė Angolos prezidentas Neto

Moskva. — Sovietų Sąjungoje mirė po operacijos nuo vėžio ligos Angolos prezidentas Agostino Neto. Angola paskelbė gedulą, o Portugalija, kuri ankstyvesniais laikais 5 metus kalino Neto už sukilimo prieš Portugaliją kurstymą, irgi gėdės 3 dienas. Neto buvo medicinos daktaras, poetas, jaunystėje susižavėjęs marksizmu. Su komunistų pagalba jis paėmė Angolą, kurios atsiskaldė Portugalijai, valdžią ir iki šiol laikėsi tik Kubos kareivių pagalba. Sirgdamas vėžiu, jis važinėdavo gydytis į Maskvą, savo įpėdiniais jis paliko du žmones. Planavimo ministras dos Santos taps prezidentu, o Lucio Lara vadovaus valdžiai komunistinėms krypties partijai — Angolos išlaisvinimo Liaudies judėjimui.

KALENDORIUS

Rugsėjo 13 d.: Jonas Kriz, Vilfreda, Birmantas, Tolminė.
Rugsėjo 14 d.: Maternas, Notburga, Eivinsas, Asta.
Saulė teka 6:27, leidžiasi 7:06.

ORAS

Debesuota, su pagrieduliais, lietus su perkūnija, temperatūra dieną 75 l., naktį 60 l.

Redaguoja Emilija Pakalniškienė. Rankraščius siųsti adresu E. Pakalniškienė, 3948 S. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60632

DIDYSIS VYČIŲ SUSITIKIMAS

Malonu buvo dalyvauti Lietuvos Vėliavos 66-me seime, įvykusiame rugpjūčio 15 — 19 dienomis Chicagoje. Vyčiai yra viena organizacijų, kurie sugeba suvienyti platų, įvairios programos seimą su posėdžių svarstymais, išvažiavimais, sportu ir oficialiu bendravimu. Todėl seime noriai dalyvauja daug kuopų atstovų ir svečių.

Ir kai rugpjūčio 18 d. vakare susirinko daugiau kaip 400 vyčių ir jų svečių į Radisson viešbučio didžiąją salį, Chicago miesto centre, pamatėme keik daug vyčių turi gerbėjų. Kai susėdome prie stalų banketo salėje, neilgaisiais orkestrui grojant, sutikome įeinančius garbės svečius. Banketo pirm. Vincentui Samoškai pakvietus, sugiedota JAV ir Lietuvos himnai.

Vyskupas Vincentas Brizgas, visiems sutojus, sukalbėjo maldą — invokaciją. Illinois — Indianos vyčių apskr. pirm. sol. Algirdas Brazis pasidžiaugdamas pasveikino geros nuotaikos banketo dalyvius. Banketui vadovavęs kun. Antanas Zakarauskas priminė sąvystovius vyčių, Dievo ir tėvynės kelius ir lietuvišką tradicijų branginimą. Perskaitęs aukštojo dignitoriaus kardinolo John Co dy sveikinimas vyčių seimui.

Pabaigus vaišes — vakariene, prasidėjo didžioji vyčių ir svečių susitikimo programa. Visi dalyviai pamatė, kokie platūs yra vyčių santykiai su lietuvių ir amerikiečių visuomene.

Generalinė konsultė Juzė Daužvardienė pirmoji pasveikino banketo dalyvius Lietuvos diplomatinės tarnybos ir savo vardu, pabrėždama gražių komplimentų vyčiams už jų originalią, sąvystovą, didelę veiklą Lietuvos laisvei. Pažymėjo, kad vyčiai teisingai daro pagerbdami kongresmaną Edvardą J. Derwinskį, nes jis yra didelis lietuvių remėjas ir draugas Washingtono.

Garbės narių komisijos vykdomasis pirm. Antanas J. Mažeika pravedė pagerbimą pasižymėjusių vyčiuose ir lietuviškoje veikloje asmenų. Pirmoji eilė iškilė gen. kons. J. Daužvardienės nuopelnus ir meilę lietuvių ir Lietuvos reikalams ir įteikė vyčių garbės nario medalį. Elena Shields su pažindino su veikliu ir dosniu Kaziu Šipaila iš Newarko, N. J., kuriam įteikė garbės nario medalį. Stasys Vaitkus pristatė jau dabar mirusį Mykolą Petkų iš Daytono, Ohio, buvusį žymų Vyčių veikėją ir įteikė pomirtinį garbės medalį velionio žmonai.

Lietuvos Vyčių organizacijos pirmininkas Pilypas Skabeikis išreiškė nuostabią padėką vyčiams už išrinkimą pirmininku antrai kadencijai. Darbu gausumas re-

ralauja sutartinės veiklos ir pagalbos iš vyčių.

Vyčių stipendijų fondo komiteto pirm. Walter Swelka iškilė vyčių rūpestį jaunaisiais vyčiais studentais. Pristatė studentus, gavusius mokslapagalbą: Susan F. Bumilla — 750 dol. iš Brocktono, Mass. Katherine E. Kreioch — 500 dol. iš Providence, R. I. Michael Grigaliūnas — 500 dol. iš Bayonne, N. J., Rimas V. Saulėnas — 350 dol. iš Providence, R. I.

Koplyčia, sukonstruota George Mikalausko (Dayton) ir padovanota studentų fondui, laimėjo Adelaine Dauzickas. Lietuviška lėlė, paruošta seselės Francescos Walls, OFM, ir padovanota fondui, laimėjo Charles Wiegant šeima.

Kun. Kazimieras Pugevičius, pristatydami kongresmaną Edwardą J. Derwinskį, iškilė jo didelius nuopelnus ginant Lietuvos reikalus įvairiomis progomis. Lietuvos vyčiai kasmet pagerbia vieną amerikietį, kuris daugiausia pasireiškia lietuviškų reikalų gynime. Šiemet auksinis "Lietuvos Draugo" medalis buvo įteiktas banketo metu kongresmanui E. J. Derwinskui, kuris bankete buvo dėmesio centru ir pagrindiniu kalbėtoju. Kongr. Derwinskis, padėkojęs už jo pagerbimą, pažymėjo, kaip jis grynė Lietuvą diskusijose su Sovietų Sąjungos diplomatais. Gi parlamentarų posėdyje ginčijosi su Justu Paleckiu. Kongr. Derwinskis siekia atkurti Lietuvos laisvę. Tautos atstovai susijungė sudaro didelę jėgą. Išvėjų kova stiprina pavergtųjų dviasį ir viltis. Reikia išlaikyti tradicijas, auginant jaunimą mylintį tėvų kraštą ir Bažnyčią.

Banketo dalyviai atsistoje pagerbė kongr. Derwinskį. Irena Sankutė rengėjų vardu padėkojo visiems, kurie prisidėjo prie seimo ir banketo gražaus pasisekimo. Neabejotinai, Chicago lietuvių, patys vyčiai ir amerikiečiai lieka giliai dėkingi visems tiems talkininkams, kurių ir pavarčių nebuvo galimybės suminėti, už kruopštų vyčių seimo paruošimą, gerą nuotaiką ir didį vyčių susitikimą bankete.

Muzika ir šokiai lydėjo tolimesnę šaunią vakaro programą. Delegatas Kazys Kleiva

VYČIŲ ORGANIZACIJA AUGA

Lietuvos vyčių organizacijos pirmininkas Pilypas Skabeikis ir vicepirmininkas Jonas Adomėnas praeitų metų bėgyje bendromis pastangomis organizacijai laimėjo keturias atgaivintas arba naujas vyčių kuopas: 13-tąją Cicero miestą, 50-tąją New Haven, 103-tąją Providence ir 148-tąją Jacksonville. Numatoma ateityje įkur-

Solistai Rimas Strimaitis, Gina Čapkauskienė ir muzikas Jonas Govedas

GINOS ČAPKAUSKIENĖS IR RIMO STRIMAITIS BELAUKIANT

Rugsėjo 22 d. tikrai bus reta proga išgirsti ypatingai įdomų koncertą, tai mūsų iškilųjų solistų Ginos Čapkauskienės ir Rimos Strimaitės, kurioms akompanuos Jonas Govedas. Gina Čapkauskienė daugumai detroitiečių

yra gerai žinoma iš jos ankstyvesniųjų koncertų pas mus, o taip pat pažįstama ir iš "Draugo" puslapių, nes šiemet ji itin daug koncertavo ir dainavo pagrindinių Lucijos vaidmenį Chicago lietuvių operos pastatytoje Donizetti Lucia di Lamermoor. Muzikas Algis Šimkus "Drauge" rašė, kad "palyginus su ankstyvesniaisios jos pasirodymais Chica-

jo narių skaičiumi: Maspetho ir St. Clair kuopos po 27 naujus narius susisėmė, St. Petersburgo kuopa 24, Philadelphia kuopa 18, Washingtono kuopa — 8 ir Patersono kuopa 6.

(Iš J. Adomėno pranešimo seimui)

goje, ji yra padariusi dainavime gražią pažangą... Vieną sunkiausių kolortūrinio soprano partijų Čapkauskienė atliko muzikalai, tiksliai ir be intonacinių ar techninių klaidų. Ji taip pat sukūrė išpūdingą vaidybinių charakterių. Kartu su Arnoldu Voketaičiu Gina dainavo "Draugo" jubiliejiniam koncerte. Šis buvo aukšto kultūrinio lygio ir ne tik muzikos žinovų, bet ir eilinių klausytojų šilčiai ir su entuziazmu sutiktas. Ginos pačios nuomone, klasikiniai repertuarai yra jai artimiausi. "Modernus repertuaras iki šiol manęs per daug nežavėjo. Be to, aš manau, kad mano balsas daugiau tinka klasikinei muzikai. Didieji klasikiniai kompozitoriai labai gerai pažino balsą, kas dainininkui suteikia didelio malonumo, atliekant jų kūrinis, o kada dainininkas dainuoja su malonumu, publika tai girdi ir įvertina." ("Draugas", 1979. V. 12).

Rimas Strimaitis mums dar nėra taip gerai pažįstamas, kaip Gina, nors jis taip pat yra Detroito koncertavęs ir dainavęs Chicago lietuvių operoje. Ši pavasarijį atliko vieną iš pagrindinių rolių "Dainavos" meno ansamblyje, statytoje "Emilijoje Platerytėje". Ši muzikinė kūrinį parašė Aloyzas Jurgutis, o libreto — rašytojas Anatolijus Kairys. Rimas sakė, kad Stukos rolė jam labai patiko, nes "Emilija Platerytė" yra istorinė drama, o jam drama yra lengviau dainuoti ir vaidinti. Jis galvojo, kad "Emilija Platerytė" yra dainaviečių geriausias veiklas, Muzikas Algis Šimkus "Drauge" apie Rimą rašė: "Sukilėlių vad. Stukos rolėje kanadietis tenoras Rimas Strimaitis taip pat įau-tėsi savo vietoje. Jo laikysena scenoje buvo tikrai profesionališka". Jonas Govedas pernai Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos rengtame koncerte akompanavo sol. Ginai Čapkauskienei. Taip pat labai gerai atsimeiname jo dirigavimą 1978 m. Dainų šventėje To-

IX AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESAS

1979 m. spalio 13 ir 14 dienomis, Hollenden House
Cleveland, Ohio

DARBOTVARKĖ

Spalio 13 d., šeštadienis:

8:00-10:00 v. ryto Registracija
10:00 v. ryto Kongreso atidarymas
Darbo prezidiumo kvietimas
Invokacija
Himnai
Mirusių Tarybos narių pagerbimas
Sveikinimai
Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininko pranešimas
Paskaita „Helsinki-Belgrads-Madridas“
Diskusijos pranešimo paskaitos ribose
Priešpiečiai
Popietinė sesija
Paskaita „Lietuvos laisvės viltys šių laikų tarptautinėje raidoje“
Paskaita „Jaunesnioji karta Lietuvos laisvinimo darbe“
Diskusijos-paklausimai paskaitų ribose
Sesija užbaigiama
Kokteiliai
Iškilminga Kongreso vakariene

Spalio 14 d., sekmadienis:

9:00-11:30 v. ryto Kongreso komisijų posėdžiai
12:00 v. Iškilmingos Kongreso šv. Mišios katedroje
2:30 v. p. p. Baigiamasis Kongreso posėdis
Paskaita „Žvilgsnis į okupuotą Lietuvą“
Diskusijos-paklausimai paskaitos ribose
Komisijų pranešimai; Mandatų, rezoliucijų Kongreso užbaigimas

HOLLENDEN HOUSE

East Sixth & Superior Ave.
Cleveland, Ohio 44114

Please reserve the following circled accommodation:

Number
1 Double Bed (one person) \$26
1 Double Bed (two persons) \$36
2 Twin Beds (two persons) \$36
2 Double Beds (two persons) \$36
Suites

Name
Address
City and State
Arrival date and time
Departure date
Company or Group Affiliation

Family Plan: No additional room charge for children up to 12 years of age sharing the same room with parents.
If you require a separate room for children, please specify in the reservation.
Reservations will not be held after 6:00 p.m. unless specifically guaranteed in order that we may offer your accommodation to another guest.
The Hollenden House • Cleveland, Ohio 44114
Telephone (216) 621-0700

Must be received by September 22, 1979

RESERVATION REQUEST

Lithuanian American Council
October 10-15, 1979

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$37.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$35.00. Foreign countries, \$37.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeras nesuėjami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	6 mėn.	3 mėn.
Chicago ir Cook apskr.	\$37.00	\$19.00	\$15.00
Kitar J.A.V.	35.00	18.00	13.00
Kanadoje	37.00	19.00	15.00
Užsienyje	37.00	20.00	15.00
Savaitimis	25.00	15.00	9.00

● Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
● Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.
● Redakcija straipsnius taiso savaitės metu. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

monte. Koncerte pas mus jis netik akompanuos solistams, bet bus atliekamos kelios jo kompozicijos. Dviem iš jų, jis pasirinko žodžius iš mūsų detroitietės Marijos Sims-Cerneckytės poezijos.

Daugumai mūsų kolonijos gyventojų yra neįmanoma išgirsti Chicago lietuvių operą ar "Dainavos" meno ansamblių, gal kartais trūksta mums ir ryžto didesnius muzikinius veikalus atsikviesti ("Emilija Platerytė" paskvietė ir Torontas ir Clevelandas), tačiau Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos rengiamame koncerte bus puiki proga išgirsti noršų šiuos iškiliumus solistus. Po koncerto vyks tradicinis parapijos balius. Stalus galima užsakyti pas Vacijų Lelį, skambinti telefonu 268-7309.

Liūda Rugienienė

TAUTOS ŠVENTES MINĖJIMAS

Rugsėjo 16 d. 12 val. Kultūros centre tautos šventės minėjimas (Nukelta 14 val.)

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepa, skambinti 374-8004
Pirma ligonius pagal susitarimą

DR. VL. BLAŽYS

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Avenue
Val. pirm., antr., ketv. 6 iki 7:30 v. v. Šešt. 1 iki 3 val. Pagal susitarimą.
Ofiso telef. WA 5-2670
Rezid. tel. WALbrook 5-3048

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 - 5:00 val. popiet. treč. ir šešt. tik susitarus

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antradi. ir penkt. 10-4; šeštadi. 10-3 val.

Ofis. tel. 735-4477; Rez. 246-2839

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos.
CRAWFORD MEDICAL BLDG.
6449 So. Pulaski Road

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akies ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — PR 8-2220

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKS
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12 iki 2 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. Šešt. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

1002 N. Western Ave., Chicago

Tel. 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
7110 W. 127 St., Palos Heights
Tel. 361-0730
Valandos pagal susitarimą

Istaigos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS
BENDROJI MEDICINA
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago — 476-2112
Val. pagal susitarimą: Pirm., antr., treč., ketv. 9 iki 6 val. Šeštadi. 9 iki 1 val.

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet.

Tel. ELiance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvų gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaroma.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.
Ofs. tel. 737-1168, rez. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas).
Val. pirm., antr., ketv. ir penktadi. 1-4 ir 7-9; antradi. ir penkt. 10-4; šeštadi. 10-3 val.

Telef. — 282-4422

DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses".
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaruta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet. ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS

Tel. — GR 6-0617
6958 S. Talman Ave.

Ofiso tel. HE 4-2123, namų GI 8-6195

DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penktadi. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7; šeštadieniais pagal susitarimą

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGO; nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra visiems priimanamos.

Kongresmaną Edw. J. Derwinskį, papuoštą auksoiniu "Lietuvos Draugo" medaliu, sveikina Lietuvos Reikalų komiteto pirmininkas kun. K. Pugevičius.

ATŽANGIEJI IR PAŽANGIEJI

Amerikos lietuviai gerai žino, kad čia vadinamieji pažangieji yra ne kas kitas, kaip susispietusių apie lietuvių komunistų laikraščius "Vilni" ir "Laisvę" senelių būrelis. Pavertę Lietuvoje tie JAV pažangieji dažnai minimi ir kartais Lietuvos gyventojai nelabai susigauja, kas yra tie JAV pažangieji, manydami, kad gal tikrai yra jaunų pažangių žmonių grupė. Vienas iš pavertęs Lietuvos atvykęs gana šviesus žmogus, pastebėjęs Chicagoje lituanistinėje mokykloje daug lietuvių vaikų paklausė, kur mokosi pažangiųjų lietuvių vaikai. Ir jam buvo pasakyta, kad jokių pažangiųjų vaikų nėra, net ir vaikiškių nėra, kad pažangieji tėrai tik būvę pažangieji prieš keliasdešimt metų ir kad dabar tie pažangieji visokeriopa prasme yra atžangieji. Jie lieka paskui Maskvą, kuri toli gražu nėra pažangi, o atsilikęs rusas jiems atrodo pažangesnis už amerikietį ar lietuvį.

Bet tenka pasakyti, kad prieš keliasdešimt metų laisvoje Lietuvoje buvo vadinamųjų pažangiųjų grupė, kurie taip pat, kaip žvelgiamieji iš perspektyvos, toli gražu nebuvo pažangūs, jie greičiau buvo atžangūs, gal ir nori kiek žengti į priekį, bet tik kaire koja.

Neseniai okupuotoje Lietuvoje išėjo knyga "Kovoje už pažangią lietuvių literatūrą". Knygos viršelyje, gana neturpam pasiaukinime rašoma, kad veikale spausdinami studijiniai straipsniai apie almanachus ir daugiasia archyvinės medžiagos apie "Trečio fronto" žurnalą. Gi įvardo paiboję sakoma: "Šiame literatūros ir kalbos tome, spausdinami straipsniai padės patirti apie pažangiųjų rašytojų veiklą buržuazijoje Lietuvoje". Tikrai, stambiai veikale yra apstu įvairių smulkenų apie kai kuriuos ketvirtosios dešimtmečio rašytojus ir jų leistus žurnalus, tačiau, kaip matyti, jie nebuvo pažangūs, gal tik nebuvo tiek, kad grūdosi į komunistinį būdį, ir ta pažangiųjų kūryba buvo gana kukli, toli gražu, nepilnygstanti Aleksandro, Brazdionio ar Miškinio kūrybai. Tiesa, kiek geresnė S. Neris, bet ir jos kūriniai geresni buvo tie, kuriuos ji parašė ne kaip pažangioji, bet kaip atsilikusiai laikomų dešiniųjų grupės kūrėja. Iš viso užimta pozicija kairiųjų rašytojų atrodo turėjo būti kova už liaudį, bet tie pažangieji tos liaudies nekentė, nors jos vardu bandė daryti įvairias šunybės laisvasi Lietuvai. Žinoma, kad nemėgo lietuvių liaudies ir jie patys to neslepia, nes knygoje yra toks sakiny: "Tuo metu dar mažai kam žinomas rašytojas V. Žilionis, iš vieno užkampio pradinės mokyklos ir kitą užkampį mėtomas mokytojas". Bet juk užkampyje liaudis, kurią pažangieji turėjo žiūrėti, bet jie bėgo nuo liaudies ir norėjo, kaip buožė Venclova gyventi Kaune, kur visi patogumai ir miesčioniškumai. Didelę neapykantą liaudžiai jautė ir Neris, kuri bėgo į Kauną, kad tik arčiau vadinamų pomų.

Toje knygoje nepaprastai skundžiamasi cenzūra, esą cenzoriai viską braukė, "cenzorius po puslapio braides lyg kiaulė po daržą".

Kai gyvename laisvame Vakarų pasaulyje, dažnai net nepagalvojame kad galima cenzūra, kad reikia valdiškai įstaigai nešti įvairius jau sulaužytus laikraščius ar žurnalus puslapius, kad šie pavaišintų ir išbrauktų. Tiesiog net nesuprantama, kaip galėtų, kad ir lietuviški laikraščiai siųstų savo puslapius, kad moką kalbą recenzantai ieškotų ar karštai imigrantai neparašė ko nors prieš valstybę, ar neįžeidė prezidento. Čia tie dalykai net nebūtų įsivaizduojami. Bet beatgimstančiojo mažytė, prieš apsuptoje Lietuvoje tokia cenzūra gal ir buvusi, bet tie, kuriuos ji parąšė ne kaip pažangioji, bet kaip atsilikusiai laikomų dešiniųjų grupės kūrėja. Iš viso užimta pozicija kairiųjų rašytojų atrodo turėjo būti kova už liaudį, bet tie pažangieji tos liaudies nekentė, nors jos vardu bandė daryti įvairias šunybės laisvasi Lietuvai. Žinoma, kad nemėgo lietuvių liaudies ir jie patys to neslepia, nes knygoje yra toks sakiny: "Tuo metu dar mažai kam žinomas rašytojas V. Žilionis, iš vieno užkampio pradinės mokyklos ir kitą užkampį mėtomas mokytojas". Bet juk užkampyje liaudis, kurią pažangieji turėjo žiūrėti, bet jie bėgo nuo liaudies ir norėjo, kaip buožė Venclova gyventi Kaune, kur visi patogumai ir miesčioniškumai. Didelę neapykantą liaudžiai jautė ir Neris, kuri bėgo į Kauną, kad tik arčiau vadinamų pomų.

Toje knygoje nepaprastai skundžiamasi cenzūra, esą cenzoriai viską braukė, "cenzorius po puslapio braides lyg kiaulė po daržą".

Kaip matyti iš knygos "Už pažangią lietuvių literatūrą" kokią pažangieji turėjo žiūrėti, bet jie bėgo nuo liaudies ir norėjo, kaip buožė Venclova gyventi Kaune, kur visi patogumai ir miesčioniškumai. Didelę neapykantą liaudžiai jautė ir Neris, kuri bėgo į Kauną, kad tik arčiau vadinamų pomų.

Toje knygoje nepaprastai skundžiamasi cenzūra, esą cenzoriai viską braukė, "cenzorius po puslapio braides lyg kiaulė po daržą".

Kaip matyti iš knygos "Už pažangią lietuvių literatūrą" kokią pažangieji turėjo žiūrėti, bet jie bėgo nuo liaudies ir norėjo, kaip buožė Venclova gyventi Kaune, kur visi patogumai ir miesčioniškumai. Didelę neapykantą liaudžiai jautė ir Neris, kuri bėgo į Kauną, kad tik arčiau vadinamų pomų.

Toje knygoje nepaprastai skundžiamasi cenzūra, esą cenzoriai viską braukė, "cenzorius po puslapio braides lyg kiaulė po daržą".

Kaip matyti iš knygos "Už pažangią lietuvių literatūrą" kokią pažangieji turėjo žiūrėti, bet jie bėgo nuo liaudies ir norėjo, kaip buožė Venclova gyventi Kaune, kur visi patogumai ir miesčioniškumai. Didelę neapykantą liaudžiai jautė ir Neris, kuri bėgo į Kauną, kad tik arčiau vadinamų pomų.

Toje knygoje nepaprastai skundžiamasi cenzūra, esą cenzoriai viską braukė, "cenzorius po puslapio braides lyg kiaulė po daržą".

Kaip matyti iš knygos "Už pažangią lietuvių literatūrą" kokią pažangieji turėjo žiūrėti, bet jie bėgo nuo liaudies ir norėjo, kaip buožė Venclova gyventi Kaune, kur visi patogumai ir miesčioniškumai. Didelę neapykantą liaudžiai jautė ir Neris, kuri bėgo į Kauną, kad tik arčiau vadinamų pomų.

Toje knygoje nepaprastai skundžiamasi cenzūra, esą cenzoriai viską braukė, "cenzorius po puslapio braides lyg kiaulė po daržą".

Kaip matyti iš knygos "Už pažangią lietuvių literatūrą" kokią pažangieji turėjo žiūrėti, bet jie bėgo nuo liaudies ir norėjo, kaip buožė Venclova gyventi Kaune, kur visi patogumai ir miesčioniškumai. Didelę neapykantą liaudžiai jautė ir Neris, kuri bėgo į Kauną, kad tik arčiau vadinamų pomų.

Kalbant apie cenzūrą, tenka pasakyti, kad ne tik prokoministai buvo cenzūruojami. Nors jie ir gynėsi tada, kad jie nėra užsimaskavę komunizmo nešėjai, bet vėliau pasirodė, kad jie tikrai buvo komunizmo nešėjai ir Sovietams okupavus Lietuvą, jie stovėjo pirmose okupantų statytinių gretose. Bet ne tik tie atžangieji buvo cenzūruojami, cenzūra buvo taikoma ir katalikiškai spaudai ir vyresnieji gerai atsimeina išbraukytas katalikiškos dienraščio "XX Amžiaus" puslapių baltas vietas arba užkištus neprasmingomis nuotraukomis. Todėl kairieji nebuvo jokie išskirtiniai kankiniai. Neteigiame, kad nepriklausomos Lietuvos cenzoriai buvo labai jau rinktiniai išmintingi, bet iš knygoje minimų straipsnių matyti, jog pasitaikė taip, kad cenzūra nubraukė ir tokius posmus, kurių vėliau patys autoriai ir knygas nebedėjo. Pvz. išbraukti tokie posmai, "Girios už, vargas liū, pančiai vėtroj sudus", arba "Lietus lijo, smarkiai graudė, dalgis brolius čia sušaudė". Tai cenzūra gerai pasitarnavo, nes poetas Jakubėnas, tų posmų vėliau nebedėjo, o dar vėliau ji ir patį išcenzūravo, tik šį kartą jau Sovietų cenzūra, žiauriai poetą nukankindama.

Visoje knygoje gana apstu tikrai įdomios, apie vadinamus pažangiuosius, kaip dabar atrodo atžangiuosius kūrėjus, nes jie kovodami prieš laisvosios Lietuvos cenzūrą, nieko nesakė apie šimtą kartų baisesnę komunistinę cenzūrą.

Kai gyvename laisvame Vakarų pasaulyje, dažnai net nepagalvojame kad galima cenzūra, kad reikia valdiškai įstaigai nešti įvairius jau sulaužytus laikraščius ar žurnalus puslapius, kad šie pavaišintų ir išbrauktų. Tiesiog net nesuprantama, kaip galėtų, kad ir lietuviški laikraščiai siųstų savo puslapius, kad moką kalbą recenzantai ieškotų ar karštai imigrantai neparašė ko nors prieš valstybę, ar neįžeidė prezidento. Čia tie dalykai net nebūtų įsivaizduojami. Bet beatgimstančiojo mažytė, prieš apsuptoje Lietuvoje tokia cenzūra gal ir buvusi, bet tie, kuriuos ji parąšė ne kaip pažangioji, bet kaip atsilikusiai laikomų dešiniųjų grupės kūrėja. Iš viso užimta pozicija kairiųjų rašytojų atrodo turėjo būti kova už liaudį, bet tie pažangieji tos liaudies nekentė, nors jos vardu bandė daryti įvairias šunybės laisvasi Lietuvai. Žinoma, kad nemėgo lietuvių liaudies ir jie patys to neslepia, nes knygoje yra toks sakiny: "Tuo metu dar mažai kam žinomas rašytojas V. Žilionis, iš vieno užkampio pradinės mokyklos ir kitą užkampį mėtomas mokytojas". Bet juk užkampyje liaudis, kurią pažangieji turėjo žiūrėti, bet jie bėgo nuo liaudies ir norėjo, kaip buožė Venclova gyventi Kaune, kur visi patogumai ir miesčioniškumai. Didelę neapykantą liaudžiai jautė ir Neris, kuri bėgo į Kauną, kad tik arčiau vadinamų pomų.

Toje knygoje nepaprastai skundžiamasi cenzūra, esą cenzoriai viską braukė, "cenzorius po puslapio braides lyg kiaulė po daržą".

Kaip matyti iš knygos "Už pažangią lietuvių literatūrą" kokią pažangieji turėjo žiūrėti, bet jie bėgo nuo liaudies ir norėjo, kaip buožė Venclova gyventi Kaune, kur visi patogumai ir miesčioniškumai. Didelę neapykantą liaudžiai jautė ir Neris, kuri bėgo į Kauną, kad tik arčiau vadinamų pomų.

Toje knygoje nepaprastai skundžiamasi cenzūra, esą cenzoriai viską braukė, "cenzorius po puslapio braides lyg kiaulė po daržą".

Kaip matyti iš knygos "Už pažangią lietuvių literatūrą" kokią pažangieji turėjo žiūrėti, bet jie bėgo nuo liaudies ir norėjo, kaip buožė Venclova gyventi Kaune, kur visi patogumai ir miesčioniškumai. Didelę neapykantą liaudžiai jautė ir Neris, kuri bėgo į Kauną, kad tik arčiau vadinamų pomų.

Toje knygoje nepaprastai skundžiamasi cenzūra, esą cenzoriai viską braukė, "cenzorius po puslapio braides lyg kiaulė po daržą".

Kaip matyti iš knygos "Už pažangią lietuvių literatūrą" kokią pažangieji turėjo žiūrėti, bet jie bėgo nuo liaudies ir norėjo, kaip buožė Venclova gyventi Kaune, kur visi patogumai ir miesčioniškumai. Didelę neapykantą liaudžiai jautė ir Neris, kuri bėgo į Kauną, kad tik arčiau vadinamų pomų.

Toje knygoje nepaprastai skundžiamasi cenzūra, esą cenzoriai viską braukė, "cenzorius po puslapio braides lyg kiaulė po daržą".

Kaip matyti iš knygos "Už pažangią lietuvių literatūrą" kokią pažangieji turėjo žiūrėti, bet jie bėgo nuo liaudies ir norėjo, kaip buožė Venclova gyventi Kaune, kur visi patogumai ir miesčioniškumai. Didelę neapykantą liaudžiai jautė ir Neris, kuri bėgo į Kauną, kad tik arčiau vadinamų pomų.

Toje knygoje nepaprastai skundžiamasi cenzūra, esą cenzoriai viską braukė, "cenzorius po puslapio braides lyg kiaulė po daržą".

Kaip matyti iš knygos "Už pažangią lietuvių literatūrą" kokią pažangieji turėjo žiūrėti, bet jie bėgo nuo liaudies ir norėjo, kaip buožė Venclova gyventi Kaune, kur visi patogumai ir miesčioniškumai. Didelę neapykantą liaudžiai jautė ir Neris, kuri bėgo į Kauną, kad tik arčiau vadinamų pomų.

Toje knygoje nepaprastai skundžiamasi cenzūra, esą cenzoriai viską braukė, "cenzorius po puslapio braides lyg kiaulė po daržą".

Kaip matyti iš knygos "Už pažangią lietuvių literatūrą" kokią pažangieji turėjo žiūrėti, bet jie bėgo nuo liaudies ir norėjo, kaip buožė Venclova gyventi Kaune, kur visi patogumai ir miesčioniškumai. Didelę neapykantą liaudžiai jautė ir Neris, kuri bėgo į Kauną, kad tik arčiau vadinamų pomų.

Toje knygoje nepaprastai skundžiamasi cenzūra, esą cenzoriai viską braukė, "cenzorius po puslapio braides lyg kiaulė po daržą".

Kaip matyti iš knygos "Už pažangią lietuvių literatūrą" kokią pažangieji turėjo žiūrėti, bet jie bėgo nuo liaudies ir norėjo, kaip buožė Venclova gyventi Kaune, kur visi patogumai ir miesčioniškumai. Didelę neapykantą liaudžiai jautė ir Neris, kuri bėgo į Kauną, kad tik arčiau vadinamų pomų.

Toje knygoje nepaprastai skundžiamasi cenzūra, esą cenzoriai viską braukė, "cenzorius po puslapio braides lyg kiaulė po daržą".

Kaip matyti iš knygos "Už pažangią lietuvių literatūrą" kokią pažangieji turėjo žiūrėti, bet jie bėgo nuo liaudies ir norėjo, kaip buožė Venclova gyventi Kaune, kur visi patogumai ir miesčioniškumai. Didelę neapykantą liaudžiai jautė ir Neris, kuri bėgo į Kauną, kad tik arčiau vadinamų pomų.

Toje knygoje nepaprastai skundžiamasi cenzūra, esą cenzoriai viską braukė, "cenzorius po puslapio braides lyg kiaulė po daržą".

Kaip matyti iš knygos "Už pažangią lietuvių literatūrą" kokią pažangieji turėjo žiūrėti, bet jie bėgo nuo liaudies ir norėjo, kaip buožė Venclova gyventi Kaune, kur visi patogumai ir miesčioniškumai. Didelę neapykantą liaudžiai jautė ir Neris, kuri bėgo į Kauną, kad tik arčiau vadinamų pomų.

Toje knygoje nepaprastai skundžiamasi cenzūra, esą cenzoriai viską braukė, "cenzorius po puslapio braides lyg kiaulė po daržą".

Naujosios JAV LB valdybos belaukiant

Pokalbis su dr. Antanu Butkum

Dr. Antanas Butkus aktyviai reikišiasi visuomeninėje veikloje. Buvo Naujosios Zelandijos LB krašto valdybos pirmininkas, dirbo PLB vicepirmininku, buvo JAV LB tarybos nariu, dabar Ohio LB apygardos pirmininkas. Iš profesijos chemikas, dirbęs garsioje Clevelando klinikoje tyrimų srityje, dalyvauja lietuvių spaudoje, yra Lietuvių tautinės sąjungos narys.

Ryšium su JAV LB tarybos išrinkimu bus sudaroma ir nauja JAV krašto valdyba. Klausimas daugeliui rūpi. Būtų gera turėti ir Jūsų nuomonę taisykloms, kuriose visuomenė domina.

Kaip jūs žiūrite į demokratiją LB santarka? Ar ji išlaikytina ir toliau, ar reikia kokių nors pakeitimų?

LB-nė yra vienintelė ir pagrindinių organizacijų (veiksnių), kuri tvarkosi grynai demokratiniais principais. Demokratinis principas yra būtinas išlaikyti ir toliau. Gal būtų galima diskutuoti demokratinio susitarimo variantus, jei iš to LB-nei būtų nauda, pav. jeigu tuomet žymiai didesnis skaičius balsuotų už jos tarybą, bei atsirastų daugiau joje dirbančių. Kaip žinote, LB-nės taryba renkama tiesioginiu balsavimu rinkiminėmis apygardomis. Kai kas nusiskundžia, kad "mažumos" šioje sistemoje neturi galimybes savo atstovų tarpon pranešti, už tat siūlo įvesti "proporcine" balsavimo sistemą. Iki šiol niekas konkretaus projekto tuo klausimu nėra paruošęs. Sunku įsivaizduoti, kaip ta galima padaryti neturint bendruomeninių grupių, kurios formaliai turėtų savo vienokią ar kitokią pažiūrą į LB-nę ir su ta platforma jų kandidatai rinkimuose dalyvautų. Vargu ar tokios bendruomeninės partijos ir ateityje atsirast, tad ir "proporcine" sistema liks tik akademiniu pobūdžio diskusijoje. Antra, LB-nė yra sukurta nepartiniais pagrindais, tad asmeninis joje dalyvavimas yra pats natūraliausias ir didžiausias daugumai lietuvių priimtinausias.

Savo laiku aš siūliau įtraukti pagrindinių organizacijų (turinčių centro valdybą bei skyrius ir atstovus, išrenkamus organizacijų suvažiavimuose) ir LB-nės tarybą, kad tuo pačiu ir lietuvių organizacijų atstovai įsijungtų į tiesioginį bendruomeninį darbą. Šiuo metu, deja, ir tas klausimas dar nėra pribrėndęs, nes pirmas reikiama, kad Alta ir JAV LB-nės principiniai susitarę bei glaudžiau bendradarbiautų.

Bendruomenės veikla reikišiasi švietimo, kultūros ir Lietuvos laisvinimo srityse. Ar nereikėtų Bendruomenės veiklos plėsti, rūpintis socialine, tautinio solidarumo ir kitomis sritimis?

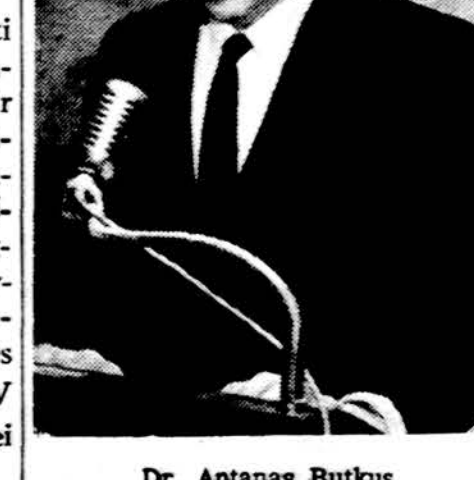
LB-nė nuo pat įsikūrimo dienos JAV-se daug nuveikė švietimo srityje: talkino, o kai kur ir organizavo lituanistinių mokyklų tinklą, parūpino vadovėlius ir kitas mokslo priemones, rengė mokytojų kursus ir kit. Kultūros srityje taip pat daug nudirbta. Jos Kultūros taryba organizavo dainų ir šokių šventes, suorganizavo ar parūpino premijas už muzikos, meno ar grožinės literatūros kūrinius. Drauge su profesionaliais draugijomis ji ruošė nuolatinius mokslo ir kūrybos simpoziumus, parūpino jų darbų išspausdinimą ir kt. Šalia to, LB-nės skatinami ir remiami plačiai reikišiasi individualūs kūrėjai, mokslininkai bei organizatoriai, pvz. Lietuvių Enciklopedijos leidėjas ir kt.

Lietuvos laisvinimo srityje organizuotai pradėta dirbti tik paskutinių kelių valdybų kadencijose. Tačiau ir šioje srityje labai daug nuveikta, ypatingai Philadelphiaje esančio Visuomeninių reikalų tarybos. Tenka paminėti balsavimu rinkiminėmis apygardomis, kad deka Cesonio, Gečio, Gureko, Aušros Zerr ir kitų gabių bendruomenininkų, LB-nės visuomeniai darbai visiškai nesitvirtina, bet atsirastų daug naujų, kaip Altos ar Vliko darbai. Jie tik kruvinom ašarom verkiandčias spragas užpildo. Galima džiaisai tvirtinti, kad LB-nė ir šioje srityje yra pirmoji tarp lygių.

Tautinis solidarumas vaikams skiepijamas lietuviškose šeimose, lituanistinėse mokyklose, jaunimo organizacijose, kongresuose, stovyklose. Bėda, kad kasmet

— Jautrus yra Vasario 16-sios rinklavy klausimas. Bendruomenė dabar laikosi aukotojo apsisprendimo principo. Ar tas principas išlaikytinas ir toliau?

Vasario 16-toji mums visiems labai brangi šventė. Šia proga lietuviai mieliai aukoja, ypačiai jeigu nurodoma, kuriam tikslui pinigai bus sunaudojami. Idealu būtų, kad veiksniai tuo klausimu susitartų ir bendrai aptartų ir priimtų laisvinimo darbo konkretus planus. Šalia to, numatytų darbų įvykdymui reikalingas sumas ir darbus bei jų įvykdymo eigą pasiskirstytų bendru sutarimu. Pinigams suteikti reikia įsteigti Bendrą fondą. Aukotojai savaime visi tam Bendram fondui skirti savo aukas. Aukų būtų žymiai daugiau. Kol to bendro veiksmų sutarimo nėra, LB-nės pasirinktas aukotojo laisvo apsisprendimo principas yra vienintelis įmanomas ir įgyvendinamas kelias. Jis būtina išlaikyti ir toliau. Kol nebus pasiektas

Dr. Antanas Butkus

mokinių skaičius mažėja. Jauni tėvai yra apsirovę profesinio įsikūrimo rūpesčiuose, nemažas skaičius mišrių šeimų, svetima aplinka ir kitos prieštisos aplinkybės tautinio solidarumo darbą labai apsunkina. LB-nės solidarumo ir socialinėje srityse padėtis nėra geresnė. LB-nės apylinkių valdybos dirba daug. Visi jų valdybų nariai apsirovę organizaciniais, parengimais ir kitais darbais. Daugumos lituanistinių mokyklų mokytojai savo pareigas atlieka pasigėrėtinai. Man atrodo, kad visuomenė (LB-nės nariai nedalyvauja konkrečiai apylinkės valdybos darbe) galėtų daugiau šiose srityse prisidėti. Visų pirma vaikų tėvai ir visuomenė turėtų vaikams aktyviau skatinti lankyti mokyklas. Svarbiausia, kelti mokytojų autoritetą vaikų akyse. Reikėtų sudaryti daug palankesnę atmosferą mokykloms ir lituanistiniams švietimui. Darbą reikėtų koordinuoti, planuoti ir vykdyti. Tam daug daugiau galėtų talkininkauti lietuviškoji spauda. Žinoma, LB-nės vadovai turėtų aktyviai siekti lietuvių žurnalistų sąjungos talkos, įtraukti ir pavienius asmenis, sugebantių rašyti. Talkon kviešti ir organizacijas: Skautininkiją, Lietuvos Vyčius, Moterų Sąjungą, Labdarybės bei draudimo susivienijimus, Pensininkų klubus ir kt. Tam tikslui reikėtų sukviesti JAV mastu tu organizacijų atstovų suvažiavimą. Žinoma, prieš tai LB-nės krašto valdyba turėtų susinėti su minėtais ir kitų organizacijų vadovais ir gerai paruošti konkretus ir įgyvendinamus planus.

— Nuolat keliamas darbų pasidalinimo principas tarp veiksmų. Ar toks pasidalinimas būtų racionalus, o jei ne, tai kodėl?

Alta savinasi politinės darbo srities monopolį JAV-se. Su tuo LB-nė negali sutikti, nes tas siurintų jos prigimtį. Lietuvos išlaisvinimas ir lietuvių išlikimas yra visų lietuvių pagrindiniai uždaviniai. Organizacijoms nepriklausau lietuvių laisvinimo darbe pasireikšti tegali per LB-nę. Darbų nepaprastai daug, o darbininkų ir resursų ribota. Reikia veiksmams susitarti dėl vykdytinų darbų plano ir jų įvykdymo tvarkos. Reikia bendro finansavimo fondo. LB-nė to nuolat siekia, tam pritarė ir dr. K. Valiūno vadovaujama Vliko valdyba. Alta, deja, priešinosi. Iki nebus bendrai sutarta — LB-nė turi aktyviai reikštis visose jai iš prigimties priklausančiose darbo srityse.

Visada natūralu, kad įvairiose visuomenėje yra ir įvairiausių nuomonių. Kaip reikėtų spręsti susiklausymo ir susiderinimo reikalus?

Sutinku, kad mūsųose atsiranda įvairių nuomonių. Tas natūralu ir demokratinėje santvarkoje neišvengiama. Nuomonių įvairiame išryškėja tiesa, jei tos nuomonės dalykiškai apsvaistomos, jei nesistengiama beatodairiškai primesti kitiems savo valią. Tarpveiksminiai ir tarporganizaciniai gyvenime reikia nuolatinio kontakto ir ryšio pasiinformavimui.

— Jautrus yra Vasario 16-sios rinklavy klausimas. Bendruomenė dabar laikosi aukotojo apsisprendimo principo. Ar tas principas išlaikytinas ir toliau?

Vasario 16-toji mums visiems labai brangi šventė. Šia proga lietuviai mieliai aukoja, ypačiai jeigu nurodoma, kuriam tikslui pinigai bus sunaudojami. Idealu būtų, kad veiksniai tuo klausimu susitartų ir bendrai aptartų ir priimtų laisvinimo darbo konkretus planus. Šalia to, numatytų darbų įvykdymui reikalingas sumas ir darbus bei jų įvykdymo eigą pasiskirstytų bendru sutarimu. Pinigams suteikti reikia įsteigti Bendrą fondą. Aukotojai savaime visi tam Bendram fondui skirti savo aukas. Aukų būtų žymiai daugiau. Kol to bendro veiksmų sutarimo nėra, LB-nės pasirinktas aukotojo laisvo apsisprendimo principas yra vienintelis įmanomas ir įgyvendinamas kelias. Jis būtina išlaikyti ir toliau. Kol nebus pasiektas

buvote? Vieni — Čekoslovakijoje, kiti — Ukrainoje... — O kur miegate? Čia aukštas juodbrūvis prabilo: — Miške, kluone, po atviru dangum. Driskiai bažnyčios papėdėje rodė geros nuotaikos žymį, nežūrint, kad jų visas turas buvo mašeliuose, kuprinėse. Jie dalijosi iš žiopių gauta duona. Purvinom rankom atlaužę kampa, kimšo didelius kšnius ir burną, neramiom akim žiūrėjo į juodus tankų vamzdžius, juose sėdinčius tankistus ir žiopių.

Seniai su užuojauta linkiojo galvom, tardami "nekokia dalia". Italai buvo išdžiūję, kai kurie kaip stagarai. Krito į akis aukštaūgių liesumas, mažųjų sausumas. Bet už duoną jie mokojo atsilyginti. Mažutis nėrėsi iš kailio, linksmindamas apstojušius žiopių.

Stovėdamas su dviračiu šalia, Danys stebėjo jį. Šis kramtė duoną, ropinėjo ir žiopiams rodė, kaip ant kelių jis pareis namo. Kričės žemėn, vaizdavo kaip miega groviuos naktį.

— Baik komedijas, Ricci! — sugriaudė toponinis, jį tramdydamas. Bet dėl gulincio ant žemės driskiaus kažkas susigraudeno.

— Eikite pas kleboną, gal gausite nakvyne. — Ir Dievo palaimos, — zvangė mažutis Ricci, bet, įspirtas į šoną, pradėjo raudoti. Iškreiptame, trūkčiojančiame veide išspaudė kelias ašaras, sudėjo rankas, prašydamas iš didžio pasigailėjimo, tuo pačiu laiku pirštu per palatą rodė patinusį šoną, po kurio laiko atidengdamas ten paslėptą duonos riekę.

Žiopių vel plojo. Toponinis šyptelėjo, atsikėlė ir pasitraukė iš būrio. Jis galėjo būti šios gaujos vadovas. Danys prisipaudo pro žiopių ir sekė, kur jis eis. Stebėdamas jo placią, labai suglamžytą nugarą,

veiksnių susitarimas ir nebus įsteigtas Bendras fondas, LB-nė ir toliau turės atskirai skelbti savo užplanuotus darbus bei vajū tiems darbams finansuoti. Džiugu, kad visuomenė LB-nės darbais laisvinimo srityje tinkamai įvertina ir kasmet Vasario 16 d. proga surenkama vis daugiau aukų. Aukos didės ir ateityje, nes LB-nėje sumanių darbo rankų netrūksta, reikia tik lėšų tiems be galo naudingiems darbams įgyvendinti.

Yra tam tikros trintys su Alta, nepritariančia Rochesterio susitarimų projektui. Ar toks Altos laikymasis pateisinamas?

Altos nesusipraramai su A LB-ne yra labai apgalvotini. Jie kenkia ne tik abiejoms organizacijoms, bet ir lietuviškam darbui aplamai. Rochesteryje sutartas šešių punktų projektas duotų puikią progą abiejų organizacijų veiklą suderinti ir tarpusavio santykius pagerinti. LB-nė susitarimą tuoj patvirtino, o Alta — ne. Tokia jos laikysena yra nesuaprantama, nepateisinama ir Altos prestižui labai kenksminga. Linkėtina, kad naujoji LB-nės krašto valdyba bei nauja Altos valdyba kuo skubiausiai rastų bendrą kalbą. To seniai laukia visi geros valios lietuviai, laukia Lietuvos reikalai.

Nuolat keliamas darbų pasidalinimo principas tarp veiksmų. Ar toks pasidalinimas būtų racionalus, o jei ne, tai kodėl?

Alta savinasi politinės darbo srities monopolį JAV-se. Su tuo LB-nė negali sutikti, nes tas siurintų jos prigimtį. Lietuvos išlaisvinimas ir lietuvių išlikimas yra visų lietuvių pagrindiniai uždaviniai. Organizacijoms nepriklausau lietuvių laisvinimo darbe pasireikšti tegali per LB-nę. Darbų nepaprastai daug, o darbininkų ir resursų ribota. Reikia veiksmams susitarti dėl vykdytinų darbų plano ir jų įvykdymo tvarkos. Reikia bendro finansavimo fondo. LB-nė to nuolat siekia, tam pritarė ir dr. K. Valiūno vadovaujama Vliko valdyba. Alta, deja, priešinosi. Iki nebus bendrai sutarta — LB-nė turi aktyviai reikštis visose jai iš prigimties priklausančiose darbo srityse.

Visada natūralu, kad įvairiose visuomenėje yra ir įvairiausių nuomonių. Kaip reikėtų spręsti susiklausymo ir susiderinimo reikalus?

Sutinku, kad mūsųose atsiranda įvairių nuomonių. Tas natūralu ir demokratinėje santvarkoje neišvengiama. Nuomonių įvairiame išryškėja tiesa, jei tos nuomonės dalykiškai apsvaistomos, jei nesistengiama beatodairiškai primesti kitiems savo valią. Tarpveiksminiai ir tarporganizaciniai gyvenime reikia nuolatinio kontakto ir ryšio pasiinformavimui.

— Jautrus yra Vasario 16-sios rinklavy klausimas. Bendruomenė dabar laikosi aukotojo apsisprendimo principo. Ar tas principas išlaikytinas ir toliau?

Vasario 16-toji mums visiems labai brangi šventė. Šia proga lietuviai mieliai aukoja, ypačiai jeigu nurodoma, kuriam tikslui pinigai bus sunaudojami. Idealu būtų, kad veiksniai tuo klausimu susitartų ir bendrai aptartų ir priimtų laisvinimo darbo konkretus planus. Šalia to, numatytų darbų įvykdymui reikalingas sumas ir darbus bei jų įvykdymo eigą pasiskirstytų bendru sutarimu. Pinigams suteikti reikia įsteigti Bendrą fondą. Aukotojai savaime visi tam Bendram fondui skirti savo aukas. Aukų būtų žymiai daugiau. Kol to bendro veiksmų sutarimo nėra, LB-nės pasirinktas aukotojo laisvo apsisprendimo principas yra vienintelis įmanomas ir įgyvendinamas kelias. Jis būtina išlaikyti ir toliau. Kol nebus pasiektas

buvote? Vieni — Čekoslovakijoje, kiti — Ukrainoje... — O kur miegate? Čia aukštas juodbrūvis prabilo: — Miške, kluone, po atviru dangum. Driskiai bažnyčios papėdėje rodė geros nuotaikos žymį, nežūrint, kad jų visas turas buvo mašeliuose, kuprinėse. Jie dalijosi iš žiopių gauta duona. Purvinom rankom atlaužę kampa, kimšo didelius kšnius ir burną, neramiom akim žiūrėjo į juodus tankų vamzdžius, juose sėdinčius tankistus ir žiopių.

Seniai su užuojauta linkiojo galvom, tardami "nekokia dalia". Italai buvo išdžiūję, kai kurie kaip stagarai. Krito į akis aukštaūgių liesumas, mažųjų sausumas. Bet už duoną jie mokojo atsilyginti. Mažutis nėrėsi iš kailio, linksmindamas apstojušius žiopių.

Stovėdamas su dviračiu šalia, Danys steb

PHILADELPHIA IR APYLINKĖS

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS APYLINKĖ

Philadelphia turi gražų skaičių įvairių organizacijų bei sąbūrių, kurie laiko slinktyje kultūrinėje, politinėje ir visuomeninėje, švietimo ir labdaros srityje yra daug pasidarbavę žmogaus, Dievo, pavergtos tėvynės ir gyvenamo krašto naudai. Visų organizacijų ir neorganizuočių vienetų nariai įsijieja į kolonijoj vykiančią LB apylinkę. Tuo būdu šis junginys dažnai yra vadinamas centrine organizacija, automatiškai apimančia visus Philadelphiajį ir jos apylinkę gyvenančius lietuvius. Vieni jos nariai yra aktyvūs, kiti — pasyviūs, vieni reguliariai moka so lidarumo įnašą, kiti su pavėlavimu arba ir visai jo nemoka, vieni su nuosirdumu remia visus Bendruomenės užmojus, kiti laikosi nposaliai, LB, lyg didžiulė šeima, kurios kai kurie nariai ne visada eina tėvų norimais keliais. Tačiau kaip tėvams kiekvienas vaikas, koks jis būtų, yra brangus, taip ir L. B. nei kiekvienas tautietis, nors šiuo metu ir kitaip galvojantis bei veikiantis, yra labai reikalingas ir didžiai brangintinas.

Jeį kas šiuo metu rašytų Philadelphiajį LB apylinkės istoriją, be abejo, atskleistų daug jos gražių darbų. Ilgoje LB veikloje keitėsi valdybos bei veiklos metodai. Šiuo metu prie LB vairo atsirado jauna, energinga, su plačiais užmojais, šiame krašte pedagoginius mokslus baigusi, daugelį metų su dideliu pasišven timu dirbusi Vinco Krėvės lituanistinėje mokykloje, gerus kontaktus turinti su amerikiečių radijo stotimis, paskutiniu metu vis dažniau besireiškianti lietuviškoje spaudoje Teresė Gečienė. Ji, talkinant kitiems valdybos nariams, yra užsimojusi plačiai veiklai, gal kiek nukryps tančiai nuo tradicinių metodų bei įnešančiai naujybių. Tikimasi, kad Philadelphiajos visuomenė energingus pirmininkės darbus lengvins visokeriopa parama.

VILNIAUS UNIVERSITETO 400 M. MINĖJIMAS

Šiuo metu naujoji LB valdyba ruošiasi gražiai paminėti Vilniaus universiteto 400 m. sukaktį. Akademija įvyks Šv. Andriejaus parapijos salėje rugsėjo 25 d. 12 val. (tuojau po lietuviškų pamaldų). Dr. Vincas Maciūnas, kuris yra gerai susipažinęs su ilga Vilniaus universiteto istorija, tuo reikalu išsamius pranešimus daręs įvairiose lietuviškose kolonijose, skaitys paskaitą. Dr. Kos tas Ostrauskas publiką supažindins su Vilniaus universiteto dėstytojais bei profesoriais, kurie yra gyvenę Philadelphiajos apylinkėse. Grožinę literatūrą Vilniaus temomis skaitys Roma Česonienė ir Dalia Jakienė. Bus demonstruojamos skaidrės, liečiančios Vilniaus universitetą, Akademijos dalyviai bus vaišinami kavute ir šeiminiųkų paruoštais skanumynais. Philadelphiajos LB apylinkės valdyba kviečia visus akademijoj daly-

Detroit, Mich.

(Atkelta iš 2 psl.).

rengia LB Detroito apylinkę. Paskaitą skaitys dr. Antanas Butkus, visuomenininkas iš Clevelando. Meninę programą dalį atliks sol. Danutė Petronienė ir Dalia Navasaitienė. Programą praves Jaunimo sąjungos valdybos narė Aldona Petrauskaitė. Kviečiami dalyvauti visi Detroito ir apylinkių lietuviai. Įėjimas bus nemokamas, o LB Det. apylinkės moterų pagalbini vienetą žada visus pavaišinti kavute ir pyragais.

L. R.

vauti ir iškilmingai paminėti mūsų tautai labai svarbų įvykį.

KAVINĖ PO LIETUVIŠKŲ MIŠIŲ

Pagal seną paprotį mūsų kolonijos gyventojai sekmadieniais, pasibaigus pamaldoms, nenoriai skirstosi. Pasikalbėjimai bei pasidalinimai įspūdiams paprastai vyksta bažnyčios prieangyje ir lauke. Esant nepalankiam orui, susidaro nemaloni padėtis. Bažnyčios lankytojų patogumui, vadovaujant Philadelphiajos LB valdybai ir nuosirdžiai pritariant bei remiant Pietinės New Jersey LB apylinkę, nuo spalio vidurio Šv. Andriejaus parapijos salėje sekmadieniais tuoj po lietuviškų pamaldų veiks kavinė, kurią rotaciniu būdu tvarkys lietuviškos organizacijos. Reguliariai prie kavinės tvarkymo jau sutiko prisidėti ateitininkai, skautai, tautininkai, ramovėnai, Moterų klubų federacijos skyrius ir Vinco Krėvės lituanistinė mokykla. Kavinės organizavimui nuosirdžiai pritaria Šv. Andriejaus parapijos klebonas kun. Jurgis Degutis. Reikia manyti, kad čia gražia Phila. LB valdybos iniciatyva bus patenkinti visi pamaldų dalyviai ir kavinė noriai pasinaudos.

PARENGIMŲ KALENDORIUS

Dabartinė Phila. LB valdyba, norėdama išvengti tarporganizacijų nesklandumų, veda renginių kalendorių ir jį skelbia spaudoje. Pagal šiuo metu turimas žinias, parengimai įvyks sekančia tvarka.

Rugsėjo 23 d., sekmadienį, 12 val. Šv. Andriejaus parapijos salėje bus Vilniaus universiteto minėjimas.

Spalio 6 Tautinė sąjunga atskviečia iš Hamiltono Dramos teatrą "Aukurą", kuris Lietuvių Namuose suvaidins nuotaikingą komediją.

Spalio 12, 13, 14 Tautodailės instituto skyriaus išvyka pas Anastaziją ir Antaną Tamošaičius į Kanadą.

Spalio 28 d. Balfo 35 m. sukakties minėjimas Šv. Andriejaus parapijos salėje tuojau po lietuviškų pamaldų.

Spalio 28 d. Lietuvos Vyčių

bazaras Šv. Kazimiero parapijos salėje, kuris prasidės 11 v. r.

Lapkričio 3 d. Lietuvių namų kultūros centro banketas, įvykstantis Lietuvių namuose. Lapkričio 18 ramovėnų rengiamas kariuomenės šventės minėjimas Šv. Andriejaus parapijos salėje po lietuviškų Mišių.

Lapkričio 23, 24, 25 d. Lietuvių Namų metinė mugė.

Gruodžio 31 d. Naujų Metų sutikimas Lietuvių namuose.

1980 m. gegužės 18 d., sekmadienį, Kalantos minėjimas Šv. Andriejaus parapijos salėje. Minėjimą ruošia Moterų klubų federacijos skyrius.

Čia tik dalinis sąrašas, kuris bus reguliariai papildomas. Organizacijos prašomos visus parengimus registruoti pas LB apylinkės pirmininkę Teresę Gečienę tel. 215 — 677-1684.

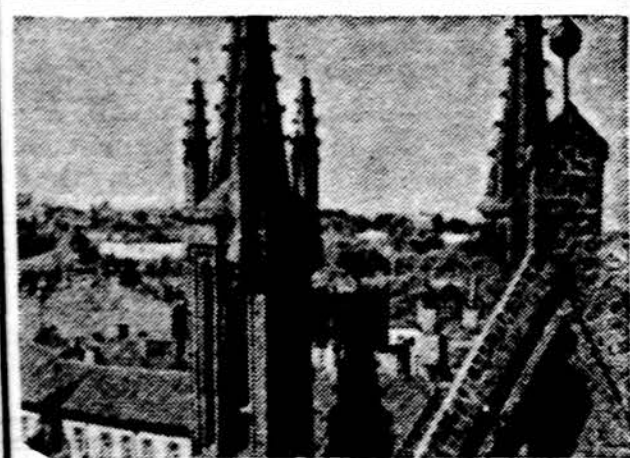
Bronius Vaškaitis

ONA

Vytautas F. BELIAJUS

Ivairūs pasakojimai surišti su lietuviškais papročiais. Anglų kalboje. Autoriaus leidinys, 100 pusl. 1977 m. Kaina su persiuntimu \$5.30. Užsakymus siųsti:

Drangas, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Viską įskaitant, Kelionės kaina — \$849.00 asmeniui iš New Yorko

EXPRESS

617-667-4137

RTE. 3-A • BILLERICA MALL • BILLERICA, MA 01821

ATSTOVAI CHICAGOJE

Irena Patlaba 448-6580 Danutė Zilis 476-3803

APSIPIRKITE DABAR!

McINTOSH OBUOLIAI	bušelis 6.95
BARTLETT KRAUŠĖS	bušelis \$7.95
ITALIŠKOS SLYVOS	bušelis \$8.95
BANANOS	svaras 19 ct.
WISCONSIN RED ar RUSSET BULVES —	
20 svarų maišas	\$1.49
MORKOS	5 svarų maišelis 69 ct.
PASCAL SALIERAI	svaras 19 ct.
ROGŠTA GRIETINĖ	pint 69 ct.
KRAKUS KUMPIAI	svaras \$1.98

(3 ar 5 svarų dėžutėse)

Atvykę rasite ir daug kitų produktų čia nepažymėtų. Pasinaudokite dideliu pasirinkimu ir apsirūpinkite sekantiems mėnesiams.

EGG STORE

DABAR TIK ŠIUO ADRESU

6190 Archer Avenue, Chicago Tel. 284-8704

VALANDOS: 9 val. ryto iki 8 val. vak. — pirmadienio iki penktadienio. 8:00 val. ryto iki 6:00 val. vakaro šeštadieniais. 9:00 val. ryto iki 4:00 val. popiet sekmadieniais.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

L. R.

Delis vaidintojų "Nemmegeno Marytės" misterijoje, kuri buvo pastatyta LKMA suvažiavimo metu Chicagoje, Jaunimo centre. Vadovavo A. Kairys. Nuotr. V. Noreikos

LF BIČIULIAI PRIE ATLANTO

Stovyklų išpūdžių nuotrupos (4)

Lietuvių pranciškonų vienuolynas ir vasarvietė Kennebunkporte, Maine, vadinama ir vasaros religinio formavimo centru. Čia ir vasarotojai, kurie nori, turi gražią progą atostogas sujungti su malda, susikaupimu, apmąstymais ir dvasine ramybe. Mišijų aukščiui dažnai atnašaujama.

LB bičiuliai mielai naudojosi šiomis dvasinėmis privilegijomis. Kiekvieną rytą, dažniausiai bičiulių intencijomis, buvo šv. Mišios su tėvo L. Andriekaus trumpais, bet giliais pamokslais, kuriuose paliesta įvairių temų: mokslas ir tikėjimas, Amerikos įnašas į tautų apsisprendimą už laisvę (liepos 4-sios proga), vienvietė ir nerimė. Pamaldose giedojo visi, o šeštadienį per paskutines mišias smuiku grojo Brigita Pumpolytė, vargonams pritariant Saulius Cibulius.

Mačiūnas, Andriejus, Santvaras

Stovykloje ne vien tik klausėme paskaitų, meldėmės, bet gerai buvome maitinami, kurie norėjo galėję išsimiegoti, pramogauti, bet nebuvo pamištas ir meniškas žodis, muzika ir daina. Literatūros vakarai ir koncertai yra virtę tradicija LF bičiulių stovyklų dalimi. Nė viena stovykla be to neapsėję. Stovyklavotojai yra girdėję žodžio menininkas, kaip Brazdžionį, Bradūną, Andriejų, Jurkų, Baroną, Mazalaitę, Kairį, Volertą ir kitų mūsų iškilų poetų, rašytojų kūrybą. Daina ir arija buvo atstovaujama solistų Capkausienės, Kučėnienės, Stankaitės, Vaznelio, Pluškonienės, Verikailio, Stempušienės, Pakalniškytės, sesučių Blandyčių ir kitų.

Šių metų literatūros vakare dalyvavo dr. V. Mačiūnas, Leonardas Andriejus ir Stasys Santvaras.

Vakaras, kurio mielai būtų klausiusi didelė auditorija, bet iš kur čia "pasaulio gale" tų klausytojų atrai. Arti 80 lietuviško žodžio mylėtojų prisirinko į erdvį sporto salę.

Vadovas ir vienas iš šios stovyklų organizatorių, pats rašytojas, laureatas Vytautas Volertas pristatė literatūros vakaro dalyvius. Štai jie: dr. Vincas Mačiūnas, literatūros istorikas, profesorius, studijų autorius, L. E. vienas iš redaktorių, spaudos bendradarbis. Paskaitininkas gražu, sakyčiau artistišku vaizdžiu žodžių papasakojo apie du labai skirtingus, bet kartu ir labai panašius, labai charakteringus nepriklausomo gyvenimo literatūros ir visuomeninio gyvenimo šulius, kunigus, profesorius, kan. Tumą Vaitį, gantį ir prel. Dambrauską — Jakštą. Savo pranešimą buvo pa-

KALBA A. BUTKUS
(Atkelta iš 3 psl.)

Čia mano išdėstytų principų dvasioje. Ir valdyboje ir santykiuose su veiksniais bei kitom lietuviškom organizacijom energingai sieksime sutarimo ir susitarimo. Po to dėsime visas pastangas juos paversti realybe. Plėsimės apylinkių tinklą ir skatinisime glaudesnius bendruomeninius santykius.

V. Rociūnas

liau paskaitės jo įžanginius rubajatus, atsisveikinimo žodžius:

Sudiev, lietuvi, mano liūdnas ir apvilts broli,

Retai, retai kada spindys

svajotų pergalių giedrat—

Bridau aš su tavim gyvenimą,

kaip klampų moli,

Verčiau širdy nerimstančia

audra...

pasidarė gan liūdna, negu tai

Santvaro atsisveikinimas su poezija? Tikimės, kad nel Daug,

daug kūrybingų metų sukaktuvininkui ir laureatui.

Po sėkmingo ir gražaus vakaro, dr. Vladas ir ponis Ona Vaitkai, turį savo vasaros rezidenciją Kennebunkporte, pranciškonų kaimynai, pakvietė visus literatūros vakaro dalyvius kokieliams.

Svetingų ir vaišingų kaimynų erdvioje sodyboje maloniai praleistas laikas.

Liukusinis koncertas

Stovykla buvo baigta koncertu, kurį Vytautas Volertas pavadino liukusiniu. Trys jauni, talentingi meno pasaulio atstovai buvo šio koncerto kalininkai. Onutė Pluškonienė — mezzo — sopranas — dainininkė, koncertavusi Chicagoje, Los Angeles, Dainavoje, Bostone, Philadelphia ir daugely kitų miestų. Jė sceninė išvaizda, laikysena scenoje laisva, tačiau klasiška, išstudijuota.

Brigita Pumpolytė, smuikininkė, baigusi (bakaluro laipsniu) smuiką Philadelphia College of Performing Arts, Philadelphia operos ir baletu orkestrų smuikininkė, gimnazijos mokytoja. Didelių sugebėjimų sudaryti šiltą ryšį su klausytojais.

Dainininkei ir smuikininkei akompanavo Saulius Cibas, jaunasis vyras, baigęs pirmuosius medicinos mokslo metus, jau turįs BA chemijoje, tačiau lygiagrečiai studijuoja ir pianiną N. Anglijos konservatorijoje.

Klausytojai su dideliu pasigėrėjimu išklauė Banaičio dainų UŽ balto stalo sėdėjau, Oi ant kalnelio ir V. Marijošaus trijų dainų ciklą pagal Aisčio žodžius: Palei lieptą, Mėnėsieną ir Augo sode serbenta.

Brigita Pumpolytė pagrojo Lendar Sonatą ir Romansą iš Wienawskio antrojo koncerto.

Antroje koncerto dalyje smuikininkė išpildė Bacho Unaccompanied Partita, Introduction Rondo Capriccioso, muzika Saint Saens (Šis dalykas buvo nuostabus, tai daugiau smuiko ir pianino duetas). Solistė Pluškonienė su dideliu įsijautimu ir žavingai atliko tris arijas: Mignon, muzik. A. Thomas, Faust, muz. Gounot ir Samson ir Dalilos, muz. Samson.

Koncertas buvo palydėtas aploдиментаis. Puikus koncertas

puikiam Kennebunkporte.

Tuo koncertu ir LF bičiuliai užbaigė savo 23-ją poilsio ir studijų savaitę. Kitais metais, jei viskas vyks pagal planą, frontininkai vėl rinksis Dainavoje.

V. Rociūnas

NAFTA JUROJE

Nustatyta, kad kasmet į jūras patenka šeši milijonai tonų naftos, tame tarpe du milijonai tonų iš laivų. Net 90% šio kiekio sudaro tanklaivių plovimo produktai ir 10% — nelaimingi atsitikimai.

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1979 m., rugsėjo mėn. 13 d.

5

A. + A.

BARBORA ONA RUPSLAUKIS

DAUKSAITE

Gyveno Chicago, Ill., Marquette Parko apylinkė. Mirė 1979 m. rugsėjo 12 d., sulaukusi senatvės. Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 18 m. Pasiliko dideliame nuliūdime dukterė Elena ir žentas Petras Rimkai, sūnus Stanley Russel, marti Julija, 6 anūkai, 6 proanūkai, gimėnaitė Stasė Simokaitienė ir jos sūnus su šeima, ir gimėnės Lietuvoje. Kūnas bus pašarvotas ketvirtadienį, 4 val. popiet Mažeika-Evans koplyčioje, 6845 S. Western Avenue.

Laidotuvės įvyks penktadienį, rugsėjo 14 d. Iš koplyčios 9:45 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje 10:15 val. įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Dukterė, sūnus, marti, žentas, anūkai ir proanūkai.

Laid. direkt. Jonas Evans, Jr. ir Stasys Evans — Tel. 737-8600

A. + A. VINCUI RYGERTUI mirus,
žmoną Birutę, jos šeimą ir artimuosius
nuoširdžiai užjaučiame.

Vladė ir Gediminas Lapėnai

PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. + A.

ALEKSAS DIČIŪNAS

Jau suėjo penkeri metai, kai negailestinga mirtis išplėšė iš mūsų tarpo mylimą Aleksą. Jis mus apėjo 1974 metais rugsėjo 15 dieną.

Mūsų brangaus vyro ir tėvo prisiminimui bus atliktos šv. Mišios rugsėjo 17 dieną Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje Rockforde. Draugus ir pažįstamus prašome prisiminti Aleksą savo maldose. Nuliūdę: žmona, vaikai ir gimėnės.

TREJŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. + A.

DR. ROMUALDO GINIOČIO

1979 m. rugsėjo 16 dieną sueina treji metai, kai iš mūsų tarpo atsiskyrė mūsų mylimas vyras, tėvas, senelis ir draugas.

Lai gailestingas Dievas suteikia jam dangaus karalystę, o mes čia jo niekad neužmiršime.

Už jo sielą šv. Mišios bus atnašaujamos rugsėjo 16 d., 10:15 val. ryto Šv. Baltramiejaus bažnyčioje, Waukegame.

Kviečiame gimines ir pažįstamus pasimelsti už jo sielą.

Nuliūdę: žmona, sūnus, dukterė, anūkas ir marti.

PUIKI DOVANA SVENČIŲ IR KITOMIS PROGOMIS

ŠV. RAŠTO NAUJOJO TESTAMENTO

ANTRA LAIDA

— IŠLEIDĖ —

Necematas — Prel. Juozas Karalius

Naujasis Testamentas yra patikimo formato, įraštas kietais viršeliais. Vertimas padarytas gražia lietuvių kalba. Mecenato dėka laida perduodama prieinama kaina.

Gamama "DRAUGO" knygyne

Kaina — \$8.00

Illinois gyventojai prašomi pridėti 50 centų mokesčiui ir persiuntimui. (Kitur gyvenantieji pridėkite 25 centus).

Gera proga visiems įsigyti Naująjį Testamentą. Šiųkita užsakymas:

DRAUGAS

4545 West 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

AR JAU TURITE ĮSIGIJĘ ŠIAS PLOKŠTELES?

VAIDILŲ KANKLES

Lietuvių Tautinio Meno Ansamblio "Čiurlionis"

GROJAME JUMS

Įgrojo L.S.T. Korp! Neo-Lithuania orkestras, vadovaujamas Algirdo Modestavičiaus. Įdainavo Arūnas Gasparaitis.

SU ŠOKIU IR DAINA

Įgrojo L.S.T. Korp! Neo-Lithuania orkestras.

KALNUOS DAINUOJA

Kvintetas "BALTIJA" ir L.S.T. Korp! Neo-Lithuania orkestras.

KOKIAIS KELIAIS

Įdainavo "BALTIJA" vyrų kvintetas.

AŠ KELIAUSIU

Dainuoja Violeta Rakauskaitė. Raganėlė, Tėvikišės vėjas, Sugrįšk, ilgeisy ir kitos.

VIOLETA

Virgilijus Noreika. Prie piano Zaneta Noreikienė.

DAINOS IR ARIJOS

Kiekviena plokštelė kainuoja \$6.00

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Užsakant pridėti 50 centų už kiekvieną plokštelę persiuntimui. Illinois gyventojai taipgi moka 5% mokesčių.

Užsakymams į Kanadą reikia pridėti \$1.75 pašto išlaidoms.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNOS

2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6672
2424 W. 60th STREET Tel. RPublic 7-1213
11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. Ol ympic 2-1003

